

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Образование и култура

Брюксел, 29 юни 2007 г.
D(2007)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СТРУКТУРЕН ДИАЛОГ С МЛАДИТЕ ХОРА

1. Опит

През първата половина на тази година се проведеха три важни събития за период от четири месеца, които допринесоха за въвеждането на новата концепция за структурния диалог на практика. Това са Срещата на младежта на най-високо равнище в Рим през март, Младежката среща под председателството на Германия в Кьолн през април, Европейската младежка седмица в Брюксел и на други места в цяла Европа през юни. Опитът от тези срещи позволява да се направят заключения, които потвърждават обосноваването на концепцията, като в същото време дават възможност за вдъхновение за промени и съгласуване.

Основните констатации са:

- Младите хора се интересуват от дискутиране на засягащи ги общоевропейски въпроси, те подкрепят съвместното организиране на цикъл от европейски дебати, които кулминират в срещите на ниво ЕС под формата на действени резултати.
- Младите хора и техните организации трябва да бъдат упълномощени изцяло да участват в определянето на програмата /дневния ред/ на структурния диалог, да организират мероприятията и да избират участниците.
- На структурния диалог трябва да бъде дадено достатъчно време за развитие от местно / регионално ниво към ниво ЕС. Събитията на ЕС с публичен характер не трябва да се провеждат прекалено често.
- Необходимо е младите хора в неравностойно положение да бъдат активно включвани.
- Европейските младежки седмици трябва да се превръщат в централни всеевропейски събития по оценка и планиране.
- Председателските европейски младежки срещи следва да бъдат целенасочени и разнообразни.

Този документ обяснява тези констатации и техните възможни резултати, както и други аспекти на структурния диалог с младите хора, с които не е работено достатъчно до сега.

2. Включване на младите хора

Положителното е, че опита показва, че структурният диалог с младите хора е възможен. **Младите се интересуват от дискутирането на въпроси свързани с интеграцията на ниво ЕС.** Те се интересуват от младежки събирания на европейско ниво, както и от дебатите, чрез които структурния диалог се осъществява на местно, регионално или национално ниво. Подготовката за срещата на върха в Рим, въпреки че бе направена в кратък срок, бе добър пример за този ентузиазъм.

Опитът показва още, че **структурния диалог може и трябва да бъде извършван със и чрез младежките организации.** Младежките организации, събрани в Национални младежки съвети и под чадъра на европейските неправителствени организации, и двата типа посочени инстанции, обикновено представлявани от Европейския младежки форум /ЕМФ/, са в една добре адаптирана и представителна мрежа, която е в състояние да организира концепцията за диалога по т.н. начин “отдолу-нагоре” - първо се решават практическите детайли и след това се обмислят общите принципи.

Структурният диалог следва да включи голямо разнообразие от млади хора и широк спектър от младежки организации. Имайки предвид това, ЕМФ, националните младежки съвети и младежките неправителствени организации трябва да отговарят за избора на участници в срещите на ЕС, където Националните агенции по Програмата “Младежта в действие” ще избират онези от тях, които представят проекти. Националните власти трябва да са информирани за избора на участниците. Този метод на избиране има за цел да даде на младите хора по-силно чувство за съпричастност към събитията и да увеличи интереса им и активното им участие.

ЕМФ, националните младежки съвети и младежките неправителствени организации трябва да развият новаторски и действени начини, които да са насочени и да включват други целеви групи, по-специално – млади хора, които са ангажирани активно по един или друг начин, но не са обвързани към някаква структурна рамка, както и млади хора с по-неблагоприятен произход и образование и с по-ограничени възможности. Тези категории са приоритетни цели на структурния диалог.

Една от препоръките на Резолюцията на Съвета от 2006 г. /виж предисторията/ бе да насърчи участието на младите хора в неравностойно положение в диалога. С цел осъществяване на тази идея, някои специфични изяви, насочени към младите в неравностойно положение, ще бъдат съвместно организирани от Комисията. Те ще бъдат интегрирани в

общата програма и оценявани по време на Европейската младежка седмица.

В този контекст Комисията даде ход на равнопоставено обучение по активно гражданство на младите хора в неравностойно положение и ще организира значителното му продължение през 2008 г., заедно със Словенското председателство. Резултатите от тези начинания ще трябва да се вземат предвид при бъдещото развитие на структурния диалог, като се зачете, че **целта е да се приложи интегриран подход, който не само да провежда отделен диалог с младите хора в неравностойно положение, но и да взема предвид спецификата на техните проблеми, грижи и интереси.**

3. Цикълът на структурния диалог

Ясно бе установено, че повече от две публични младежки срещи на ниво ЕС в рамките на една година са твърде много. Нито младите хора, нито Комисията и ротационните председателствата на Съвета могат да подготвят, осъществят и продължат повече срещи с необходимото качество.

Принципите, които следва да се спазват са: добра подготовка, придаване на реална стойност и обмяна на опит. Дебатите трябва да са подготвени задълбочено, резултатите – да са оценени и разпространени, продължението трябва да е осигурено по стадии – така че те да следват един след друг.

Структурният диалог трябва да се базира на цикъл, в който първо да се решават практическите детайли и след това да се обмислят общите принципи. Посоката на цикъла трябва да бъде от местно и регионално към национално и европейско ниво. Обикновено са необходими шест месеца за пълното провеждане на дебатите на всички нива.

Местно и регионално ниво

Дебатите на местно и регионално ниво трябва да включват всички налични действащи лица – младежки организации и техните местни /регионални младежки съвети, общини, регионални власти, църкви, асоциации, младежки мрежи, младежки информационни центрове и т.н. Понастоящем Дейност 5.1 от Програмата “Младежта в действие” предвижда възможности за финансиране на регионалните, но не и на местните проекти. Това може да бъде опция за въвеждане на тази възможност в редакцията на Програмното ръководство за 2008 г.

Национално ниво

Местните и регионални дебати трябва да се превръщат в дискусии на национално ниво, със съответната възможност за участниците да проследяват темата от едно ниво към друго. Младежките семинари, отразяващи приоритетните теми, залегнали в структурния диалог, са подходящи за финансиране от Програмата “Младежта в действие” чрез нейната дейност 5.1. Трябва да съществува партньорство между Националните агенции, наблюдаващи проектите, и Националните младежки съвети, които следва да трупат резултатите от националните диалози и да ги предават на европейско ниво.

Избраните представители от местни, регионални и национални срещи трябва по принцип да бъдат канени да участват в мероприятия на европейско ниво /Председателски младежки срещи и Европейски младежки седмици/, като им се дава възможност да представят резултатите от техните национални дебати. За участниците в националния диалог е важно е да се уверят, че резултатите от тяхната работа достигат по-далечни стадии.

Европейско ниво

Европейските младежки седмици и Председателските младежки срещи са организирани на европейско ниво. Целта е да се намерят общи черти в резултатите от националните дебати на европейско ниво и да се формулират заключенията, които вземат предвид резултатите.

Целта на Европейските младежки срещи е да се извадят заключения под формата на официално приети текстове, които да достигнат по-надалече от направеното досега; тези резултати трябва да бъдат добре разпространени и разяснени от всички заинтересовани лица. Те ще бъдат предмет на политическа дискусия с институциите на ЕС и ще се разпространяват чрез Европейския младежки портал. Оценката на изпълнението или отказа от заключенията трябва да бъдат дебатирани и да се обявят публично на следващите младежки срещи.

Европейските младежки седмици трябва да бъдат европейски срещи – обект на обществено внимание - с различни дейности в цяла Европа, основно под формата на проверка и оценка; организирани във всички страни-членки и с прозрачна централизирана дейност в Брюксел. Връзката с Програмата “Младежта в действие” трябва да е силна, като участниците с избрани успешни проекти ще бъдат поканени на централизирана среща в Брюксел и ще бъдат наградени. Европейските младежки седмици ще дадат също така възможност за срещи и дебати между младите хора и представители на институциите на ЕС.

Председателските младежки срещи трябва да фокусират вниманието си или към резултата от цикъла дебати по конкретна приоритетна тема от програмата на структурния диалог, или към частичен проблем, представляващ интерес за младите хора и за координацията на младежката политика.

4. Програма

Структурният диалог отразява ритъма на дейността в сферите, обхванати от Отворения метод на координация /информираност, участие, доброволческа дейност, по-добро познание/, темите на европейската година, темите на екипа председателства /18 месеца/, приоритетите на различните председателства, желанията на младежките организации. Той трябва да бъде постоянен и предвидим процес, но достатъчно гъвкав за да взема предвид неочаквано възникнали важни въпроси. **Младите хора трябва да имат главната дума в установяване на програмата на диалога.**

За периода 2008-2009 г. съществува схващането, че главните теми на цикъла ще бъдат Европейската година на межкултурния диалог /2008/ и оценката на Отворения метод за координация в младежката сфера /2009/, със съответна връзка с Европейската година на творчеството /2009/. Темите, които ще бъдат включени в програмата след 2009 г. ще бъдат дискутирани между ЕС и младежките организации в съответен курс, който ще бъде проведен.

Планирането на периода 2007-2009 е както следва:

- Септември 2007 г. – Младежка среща под председателството на Португалия. Цел: Приемане на официален документ от Комисията, доброволческа дейност, предприемачество
- Април 2008 г. – Младежка среща под председателството на Словения. Цел: Активно гражданство на младите в неравностойно положение
- Есента на 2008 г. – Европейска младежка седмица, свързана с младежка изява на френското председателство - Цел: Европейска година на межкултурен диалог. Край на цикъла дебати.
- Пролетта на 2009 г. – Младежка среща под председателството на Чехия. Цел: Проверка и оценка на Отворения метод на координация /2004-2009 г./ в младежката сфера.

- Есента на 2009 г. – Младежка среща под председателството на Швеция. Цел: Подготовка на нов етап на Отворения метод на координация в младежката сфера. Европейска година на творчество. Край на цикъла дебати.

5. Други форми на структурния диалог

Концепцията за структурния диалог не е твърдо установена; в качеството си на работещ метод за постоянни и разнообразни връзки, тя включва на ниво ЕС редовни или извънредни срещи с Европейския младежки форум, конференции за младите хора в неравностойно положение, навременни контакти със специализирани младежки организации, електронни консултации и др. Тя позволява и да се реагира гъвкаво на неочаквани развития.

Неофициалните форуми между Председателствата, Комисията, Европейския парламент и младите хора ще продължат да бъдат важен елемент на младежкото участие в процеса на правене на политика и контрол на политиката. Те ще се провеждат по начина, по който членовете на Младежките съвети на техните срещи не приемат безкритично нещата. Идеята е младите хора да имат възможността да представят резултатите от своята работата на министрите по младежките въпроси. Когато е възможно, тези срещи ще допринасят за подготовката на програмата на бъдещи председателства и ще реагират на дискутираните въпроси на Съвета на младежките министри. Европейският младежки форум ще играе важна роля в организацията и продължаването на тези срещи. Те трябва да са по-добре подготвени – Комисията ще предлага подготвителни срещи.

Ежемесечните срещи между Съюз Образование и култура - D1 и Европейския младежки форум ще продължат да осигуряват процеса на продължаване и да улесняват променящия се ежедневно бизнес на европейско ниво. Генералният директор на дирекция “Образование и култура” ще поддържа ролята си на главния партньор на Европейския младежки форум в рамките на Комисията.

6. Други партньори и мрежи

Структурният диалог ще разчита на установените структури за сътрудничество, преди всичко – на мрежата на Европейския младежки форум. В същото време широкия спектър на младежката сфера в Европа трябва да бъде взета предвид. Съществуващите мрежи и организации, занимаващи се с отделни въпроси и обвързани с различни целеви групи трябва да бъдат привлечени до максимално висока степен,

преди всичко на местно и регионално ниво. Националните агенции, Ресурсния център SALTO, мрежата Евродеск и подобни структури (ERYICA, EYCA и др.) могат да изиграят важна роля в насърчаването на структурния диалог.

Националните власти, отговорни за младежта в страните-членки, играят важна подкрепяща и координираща роля на национално ниво. Регионалните власти и общини имат същата мисия на тяхното ниво. Най-добри резултати могат да бъдат постигнати, ако всички партньори и мрежи си сътрудничат ефективно.

Националните агенции по Програмата “Младежта в действие” могат да осигуряват информация и да предлагат обучения, включително и на млади хора в неравностойно положение, да развиват сътрудничество с други партньори и да помагат за придаване на реална стойност на опита от проектите на национално ниво. Те ще бъдат еднакво отговорни за организиране на национални мероприятия по време на Европейските младежки седмици, за подбор на проекти за централизираните срещи и за избор на млади участници, представляващи тези проекти. Това е една от причините защо трябва да съществува партньорство между Националните младежки съвети и Националните агенции.

Мрежата на Националните агенции като оперативна структура, съществуваща във всички страни-членки, следва да се превърне в гръбнак на Европейските младежки седмици. Приносът на Националните агенции не трябва да бъде ограничаван до осигуряване на финансова и друга подкрепа, но следва също да включва и части от съдържанието, като например съвместно организиране презентацията на проекти, за които те са помагали да се установят.

7. Програмата “Младежта в действие”

Програмата “Младежта в действие” играе важна роля в структурния диалог, откривайки диалога за по-широки целеви групи и привличайки млади хора, които са ангажирани с проекти. Това помага да се създадат ценни връзки между местни, регионални и национални нива от една страна, и от друга – европейското ниво.

С различните си дейности, Програмата “Младежта в действие” е инструмент за подкрепа на структурния диалог в страните-членки и на европейско ниво. Като неразделна част от Програмата, Дейност 5.1 предлага начини и средства за поддържане на структурния диалог на регионално и национално ниво.

Връзката между Програмата “Младежта в действие” и структурния диалог трябва да бъде много силна, тъй като тя подобрява последователността между развитието на политиката и осъществяването на програмните цели, такива като активно гражданство, солидарност, толерантност и взаимно разбиране.

8. Комуникация и прозрачност

Важно е, че всяка една тема от структурния диалог е съгласувана с младите хора и е предадена посредством всички мрежи на заинтересованите лица преди стартирането на всеки цикъл. Резултатите от диалога трябва да бъдат разпространявани не само между неговите действащи лица, но също и обявявани пред широката публика.

Един от главните инструменти, използвани за тази цел, е Младежкия портал и други подходящи Интернет сайтове и портали на всички нива. Връзките между тях трябва да се развиват; за тази цел ще бъде проведена конференция през пролетта на 2008 г.

Европейските младежки седмици ще привлекат вниманието към резултатите от структурния диалог и постепенно ще се превърнат в публични събития посредством ЕС, като оценяват развитието на младежката политика, придават реална стойност на Програмата “Младежта в действие” и възнаграждават най-добрите резултати.

Постоянни комуникационни усилия ще трябва да се полагат за насърчаване на структурния диалог, особено за продължаването на младежките изяви.

9. Предистория

Структурният диалог е средство за взаимна комуникация с младите хора с цел осъществяване на приоритетите на Отворения метод на координация в младежката сфера / активно гражданство, доброволческа дейност/, за максимално използване на Европейския пакт за младежта и най-общо казано – за създаване на важни работни отношения между властите и младите хора на всички нива.

Този подход се базира на Бялата книга за младежта от 2001 г. и на Споразуменията на Съвета за общите цели, по-специално в сферата на засилване участието на младите хора и активното гражданство.

Той е също така и принос на младежката сфера към осъществяването на Плана “Д” на Комисията – за Демокрация, Диалог и Дебат.

Съгласно документ на Генерална дирекция “Образование и култура” за европейските политики, касаещи младежкото участие и информираност /COM 2006 417 от 17 юли 2006 г./ съществува важна необходимост от “подобрен структурен диалог с младите хора в европейската програма”. Причината е, че съществува необходимостта “младите хора активно да се включват в дебати, определящи политиката и в диалога....във връзка с европейската програма”.

Документът предлага диалога да се развива и структурира по-добре на европейско, национално, регионално и местно ниво. Идеята е диалога да се структурира както следва:

- Да отговаря на европейската младежка политическа програма до 2009 г., т.е. да има за приоритетна тема включването и разнообразието през 2007 г., междукултурния диалог през 2008 г. и перспективи за продължително сътрудничество в младежката сфера /Европейската година на творчество през 2009 г., както и да третира други хоризонтални приоритети, установени в младежката сфера, такива като недискриминация и здраве,
- В пространството и времето, т.е. от местно към европейско ниво, да допринесе за навременни и ефективни политически ходове в ЕС - Президентски младежки срещи, Европейски младежки седмици, отчетени финансово в рамките на Отворения метод за координация или на Лисабонската стратегия.....и изграждане на връзки и осигуряване последователността на изявите на ЕС,
- Да направи възможно най-доброто включване чрез насърчаване на участието на младите в неравностойно положение и на онези, които не принадлежат към никаква структура
- Да създаде условия за сътрудничество с образователните институции и неправителствени организации, както и с други подходящи органи на всички нива в установяването на този структурен диалог
- Да използва по най-добрия начин Програмата “Младежта в действие” чрез нейната дейност 5.1 “Срещи на младите хора и на отговорните за младежката политика”

Като продължение на официалния документ, Съвета на министрите през ноември, 2006 г., прие Резолюция¹, утвърждаваща структурен диалог с младите хора, с онези от тях - активни в младежката работа и с младежките организации, насочени към осигуряване на навременен и

¹ Резолюция на Съвета за участие и информираност на младите хора с оглед насърчаване на тяхното активно гражданство, JO C 297 от 7.12.2006 г.

ефективен принос на младите хора за формиране на политики, подходящи за техния живот.

Проектодокументът на Комисията, приет този септември, отново потвърди важността на структурния диалог и предложи доклада на ЕС за младежта да се подготвя на всеки три години от Комисията. Той предложи и разширяване на тематичния обхват на структурния диалог до сфери, представляващи интерес за младите хора, такива като устойчиво развитие, бъдещето на Европейския съюз или помощ за развиващите се страни.